

Tid och plats: Kl. 10.00 – 12.30. C-salen i Folkets hus

**BESLUTANDE
Ledamöter:** Anita Bohlin Neuman (V) ordförande
Karl-Axel Svensson, PRO Degerfors
Barbro Vindahl, SPF
Ann-Marie Carlson, SPF
Evert Karlsson, PRO Svartå:
Maj-Britt Bengtzing, SKPF
Stina Jansson, SKPF
Ingrid Johansson, Anhörigföreningen

**Tjänstgörande
ersättare:** Lennart Johansson (S) ersättare för Bjarne Rasmussen
Bernt Fägerås, PRO Degerfors ersättare för Viola Bergdahl

**ÖVRIGA
DELTAGARE
Icke tjänstgörande
ersättare**

Eva Hansson SPF
Bengt Carlsson SPF
Birgit Jonsson, Anhörigföreningen

Tjänstemän: Gittan Åsbom, § 5
Jörgen Neuman, § 6
Lilian Bergvall, § 13 - 19
Ingmar Ångman, § 13 - 19
Marianne Andersson

Utses att justera: Barbro Vindahl

**Justeringens
tid och plats:** 2013-06-13

Paragrafer 10 – 19

UNDERSKRIFTER

Sekreterare:

_____
Marianne Andersson

Ordförande:

_____
Anita Bohlin Neuman

Justerande:

_____
Barbro Vindahl

Anslag/bevis

Organ: Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum: 2013-05-17

Datum när anslaget sattes upp: 2013-06-14

Datum när anslaget tas ner: 2013-07-07

Protokollet förvaras vid: Kommunkansliet

Underskrift:

Marianne Andersson

Innehållsförteckning

KPR § 10	Dnr:	
Mötet öppnas		4
KPR § 11	Dnr:	
Vad är en Vårdhund?		5
KPR § 12	Dnr:	
Information om e-tjänster.		6
KPR § 13	Dnr:	
Ekonomisk rapport		7
KPR § 14	Dnr:	
Taxe- och avgiftsnämnd		8
KPR § 15	Dnr:	
Verksamhetsplan		9
KPR § 16	Dnr:	
Värdighetsgaranti		10
KPR § 17	Dnr:	
Fråga: Affär Svartå		11
KPR § 18	Dnr:	
Fråga: Läkemedelshantering		12
KPR § 19	Dnr:	
Nästa möte		13

KPR § 10

Dnr:

Mötet öppnas

Ordföranden hälsade alla välkomna till mötet.

Justerare

Till protokollsjusterare utsågs Barbro Vindahl, SPF.

Dagordning

Dagordningen godkändes med tre tillägg:

- Evert Karlsson: Konsekvenser när affären i Svartå läggs ner.
- Bengt Fägerås: Läkemedelsförskrivning.
- Ingmar Ångman: Vårdgaranti.

Föregående protokoll

Protokollet lades till handlingarna utan synpunkter.

Ett klagörande när det gäller möten under 2012.

Fyra möten hölls 2012. Mötesdagar: 2 mars, 25 maj, 21 september och 7 december.

Mötet i december skulle egentligen ha hållits den 23 november men ställdes in eftersom ordföranden hade förhinder. När det sedan framkom att ledmöter i KPR önskade ett möte, hölls det i stället den 7 december.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 11

Dnr:

Vad är en Vårdhund?

Beslut

Kommunala pensionärsrådet tackar för en mycket intressant information.

Ärendet

Gittan Åsbom berättade om vad en vårdhund är och hur den arbetar.

Gittan har vårdhunden Floyd (som inte fick vara med eftersom vi var i en offentlig lokal). Hon har arbetat i ett par år med vårdhund. Gittan har arbetat både inom barnomsorg och inom vården. Där väcktes intresset för att använda djur inom vården. Det ledde till att hon (och Floyd) sökte till vårdhundskola. Först får hunden genomgå ett test för att se om den passar som vårdhund. Den måste vara social, inte vakta, villig att dela med sig och vara lugn till sättet.

Floyd klarade testet utmärkt och kunde därmed börja tränas för att bli certifierad vårdhund.

I Degerfors startade vårdhundsverksamheten som ett projekt med hjälp av pengar från Socialstyrelsen. Efter projektets slut har verksamheten fortsatt. Det finns bara två hundar i kommunen så det är en liten, men mycket uppskattad verksamhet.

En vårdhund är inte att förväxla med besökshund. Besökshunden är en sällskapshund. Vårdhunden används i rehabiliteringen som ett komplement i den ordinarie träningen. Den skrivs ut på recept av arbetsterapeut, sjukgymnast eller genom kontakter från vårdlaget. Orsaken kan vara att vårdtagaren saknar lust och motivation att träna. Då kan en vårdhund vara den förlösande faktorn som gör att vårdtagaren börjar träna. Rehabövningarna maskeras ofta som lekövningar med hunden. Gittan beskriver olika övningar som visar hur man kan få en bred funktionsträning av motorik, koordination, styrka, rörlighet och balans. Exempel på övningar: godisspel, kast med "liten risgrönsak" med mera.

Det man ska komma ihåg är att en vårdhund inte kan arbeta alltför länge per dag. Det är en ansträngande uppgift och den måste få återhämtning och vila annars tröttnar den.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 12

Dnr:

Information om e-tjänster.

Beslut

Rådet tackar för informationen.

Har man frågor om e-tjänster eller önskemål om en föredragning i sina organisationer, kan man kontakta Jörgen Neuman via kommunens växel 48 100.

Ärendet

Jörgen Neuman är IT-samordnare på socialförvaltningen och hade inbjudits för att berätta om e-tjänster, vad det är och var Degerfors kommun befinner sig när det gäller den utvecklingen.

Regeringen driver på utvecklingen av e-tjänster och att kommunen ska erbjuda service till invånarna via olika e-tjänster.

Vad är då e-tjänster? Att boka biljetter, tider och betala fakturor via dator är vanliga tjänster som används av många. Men vilka möjligheter finns inom vården?

NPÖ (Nationell Patientöversikt) är ett dataprogram som gör det möjligt för kommun och landsting att ta del av varandras journaler – så kallad sammanhållen journalförning. I nästa steg ska vårdtagaren själv kunna gå in och läsa sina journaler. Kravet på säkerhet och integritet är hög. Det är bara den personal som har en vårdrelation med vårdtagaren som har rätt att läsa journalen.

Degerfors gick in i systemet årsskiftet 2011/2012. Än så länge är det bara kommunens personal som kan läsa landstingsjournaler men i nästa steg ska landstingets personal även få tillgång till kommunens journalsystem.

Jörgen avslutar med att visa en film om hur tekniken kan användas inom hemtjänsten. Giraffen – ett mobilt hjälpmedel där vårdtagare och personal kan se och prata med varandra via bildskärm. Kan användas i stället för personliga tillsynsbesök när man bara ska kolla att vårdtagaren mår bra, har kommit ihåg att ta sin medicin etc.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 13

Dnr:

Ekonomisk rapport

Ärendet

Lilian Bergvall berättade om det ekonomiska läget för förvaltningen.

Uppföljning efter april månad visar att flera verksamheter inom socialnämndens verksamhetsområde visar underskott. De verksamheter som har störst underskott efter fyra månader är:

- Institutionsvård av unga inom IFO.
- Vård och omsorg, där nya och komplicerade behov innebär ökad vårdtyngd. Det gäller främst nattverksamheten.

Andra verksamheter med en oroväckande kostnadsutveckling är hemvård och försörjningsstödet.

Institutionsplaceringar

Utvecklingen är oroande när det gäller behov av insatser för unga med drogrelaterad problematik. Beräknat underskott - 2,1 mkr.

Vård och omsorg

Allt fler brukare med nya och komplicerade behov som kräver omfattande vårdinsatser och utökad bemanning, har medfört kostnader utöver budget under årets första månader.

Utvecklingen påverkar alla verksamheter i vårdkedjan, d v s hemvården, korttidsplatser, nattverksamheten och särskilt boende.

Nämnden har ett uppdrag att titta på åtgärder för att anpassa sin verksamhet till sin ekonomiska ram, en inte helt lätt uppgift eftersom man sedan flera år tillbaka tvingats ”gmeta” för att klara ekonomin.

Några delar man tittar på inför 2014 är att förändra korttidsboendet inom LSS. Den nya gruppboende som är under planering kommer att ändra behovet av korttidsboende. Vidare kommer hyresnivån inom särskilda boenden ses över liksom priset för mat.

Socialstyrelsens nya bemanningskrav vad gäller demensvård innebär ökade kostnader på 8-10 mkr om de genomförs. Där pågår en diskussion i länet och i Sverige överhuvudtaget, om hur kommunerna ska förhålla sig till kraven. Även Sveriges Kommuner och Landsting är kritiska till förslaget.

Utöver ovanstående kommer socialnämnden troligen att få ett preliminärt sparbetning 2014 på 2 mkr. Det är därför av stor vikt att man kommer tillrätta med innevarande års underskott så att inte det ökar på sparbetningen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 14

Dnr:

Taxe- och avgiftsnämnd

Ärendet

I Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen regleras vilken avgift kommunen får ta ut av den enskilde för vård, omsorg och socialt stöd och förbehållsbelopp, maxavgift och avgiftsutrymme skall fastställas i ett avgiftsbeslut.

I Degerfors handläggs alla sådana avgiftsärenden av en avgiftshandläggare, som fr o m maj månad 2013 kommer att övergå till annan tjänst och ersättare saknas. Avgiftshandläggning är en sårbar funktion som kräver omfattande kompetens och tillgänglighet. Den uppkomna situationen kräver en hållbar lösning som minskar sårbarheten och håller hög kvalitet. Socialnämnden beslutade därför att föreslå kommunstyrelsen att ansöka om anslutning till den befintliga Taxe- och avgiftsnämnden (TAN) med säte i Hallsberg.

Ett medlemskap påverkar inte Degerfors kommuns möjligheter att sätta avgiftsnivåer.

Kommunstyrelsen kommer att behandla förslaget vid kommande möte. Slutligen är det fullmäktige som tar beslut i frågan.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 15

Dnr:

Verksamhetsplan

Ärendet

Redovisning av arbetet med verksamhetsplan.

Verksamhetsplanering 2013 – 2014 utgår från inriktningsmålen:

- Inflytande,
- förebyggande insatser,
- ledningssystem.

Ledningsgruppens arbete med att ta fram effektmål har utmynnat i ett förslag om att ta bort effektmålen och i stället arbeta efter tydliga fokusområden. Verksamheten ska formas från en helhetssyn där hänsyn måste tas till både verksamhetens behov, ekonomiska förutsättningar och kvalitetskrav och där målet är att kommunen ger: **rätt insats**, vid **rätt tillfälle**, på **rätt sätt** och till **rätt kostnad**.

Fokusområden:

- Hemvården: Ökat inflytande för individen
- Arbetsmarknadsinsatser – främja ungdomars möjlighet till självständighet.
- Missbruksvård: Ökad delaktighet för individen
- Boendefrågor – främst inom LSS

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 16

Dnr:

Värdighetsgaranti

Ärendet

Kommunen har tidigare antagit en värdegrund där kommunala pensionärsrådet var med i arbetet.

Nästa steg är nu att ta fram en värdighetsgaranti där det konkret framgår vad kommunen förbinder sig att tillhandahålla.

Socialnämnden kommer att bjuda in till ett samtal om vad som är viktigt i vården och som ska tas in i värdighetsgarantin. En inbjudan kommer att skickas ut till KPR och KHR. Preliminär tid är den 18 september, klockan 10-12.

Värdighetsgarantin ska antas senast i november.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 17

Dnr:

Affären i Svartå

Ärendet

Affären i Svartå upphör från och med den 31 maj. Det innebär problem för den som inte så lätt tar sig till Degerfors. Evert Karlsson undrar om kommunen har någon beredskap för detta.

Ingmar Ångman svarar hjälp med att handla finns som en biståndsprövad insats inom kommunens hemtjänst och som man kan ansöka om.

För den som inte bedöms vara berättigade till det biståndet finns idag ingen tjänst inom kommunen som man kan vända sig till.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 18

Dnr:

Läkemedelsbehandling

Beslut

KPR konstaterar att läkemedelsbehandling och förskrivning av läkemedel är ett viktigt förbättringsområde, inte minst inom Degerfors kommun som ligger högt vad gäller läkemedelsförbrukning.

Till nästa möte ska kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska inbjudas för information och diskussion om läkemedelsbehandling i kommunen.

Ärendet

Bengt Fägerås redovisar projekt ”Koll på läkemedel” som drivs av PRO, SPF och Apoteket.

Syftet är att se hur mycket läkemedel som skrivs ut och få en bättre uppföljning av läkemedelsbehandling. Degerfors kommun ligger mycket högt.

Bilaga: Presentation av projektet ”Koll på läkemedel”.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 19

Dnr:

Nästa möte, september

Beslut

Nästa möte hålls i september. (Datum ej klart).

Inbjudna:

- Ylva Karttunen Bark, medicinskt ansvarig sjuksköterska i Degerfors kommun. Ärende: Läkemedelsbehandling.
  - Eva Mårdberg om kommunens kvalitetsarbete.
  - Maria Eriksson: Förslag till arbetsordning för KPR.

  - Ärende: Information om budget 2014.
-

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Koll på läkemedel

PRO, SPF och Apoteket AB samarbetar för att äldre ska få en bättre läkemedelsbehandling. Vi kallar det Koll på läkemedel. Här kan du få information och kontakt med oss. Vårt fokus ligger på att se till att vården blir bättre på att se till att patienter erhåller rätt läkemedel i rätt dosering och i rätt kombination med andra läkemedel. Här hittar du allt om hur du kan få Koll på läkemedel!

I Socialstyrelsens "Indikatorer för god läkemedelsterapi hos äldre" listas en rad läkemedel som ensamma eller i kombination har klassats som olämpliga för äldre. Det handlar bland annat om vissa ångestdämpande, smärtstillande och lugnande medel. Pensionärernas Riksorganisation (PRO) och Sveriges Pensionärsförbund (SPF) har analyserat Socialstyrelsens läkemedelsstatistik från 2010 för åldersgruppen över 80 år. Analysen visar att 31,6 procent av de läkemedel som hämtades ut från apotek under 2010 är sådana som Socialstyrelsen anser "bör undvikas" vid behandling av äldre.

– Det är oacceptabelt att en så hög andel äldre patienter får olämpliga läkemedel. En namngiven läkare skall ha det samlade ansvaret för patientens hela läkemedelsbehandling, säger Lars Nilsson, professor emeritus i farmaci och sakkunnig på SPF.

Många multisjuka äldre tar fler än tio olika mediciner dagligen och många får olämpliga läkemedel. Läkemedel som klassats som olämpliga innebär att den äldre patienten löper en hög risk att drabbas av biverkningar. Läkemedlen ska enligt Socialstyrelsen bara användas om det finns särskilda behov och om nyttan är större än riskerna. Användningen ska dessutom följas upp regelbundet. Men en stor utmaning är att medicinerna ofta ordinerar av olika läkare, som saknar en helhetsbild av den äldre patientens behov och hela behandling.

– Olämplig och felaktig medicinering av äldre orsakar onödigt lidande. Kunskaperna måste förbättras och vården måste arbeta bättre med uppföljning av läkemedelsbehandling. Vi samverkar med SPF för att halvera andelen olämpliga läkemedel som används av äldre, säger Sten Boström, ombudsman på PRO.

Statistik kommun för kommun för andel i befolkningen som är 80 år och äldre med fler än tio läkemedel och andel i procent som har olämpliga läkemedel

- se läget i din kommun här!

Andel (%) av befolkningen 80+ med ≥ 10 olika läkemedel på recept			Andel (%) av befolkningen 80+ med olämpliga läkemedel		
Lekeberg	46,2	40,5	Lekeberg	33,2	32,9
Laxå	39,8	39,9	Laxå	34,0	30,8
Hallsberg	40,8	39,2	Hallsberg	34,3	32,8
Degerfors	55,2	54,4	Degerfors	39,1	33,7
Hällefors	38,6	37,9	Hällefors	32,2	27,1
Ljusnarsberg	36,4	36,3	Ljusnarsberg	31,7	31,5
Örebro	40,9	41,3	Örebro	30,8	28,5
Kumla	39,7	36,2	Kumla	36,2	30,9
Askersund	41,4	43,4	Askersund	22,9	23,7
Karlskoga	43,2	44,6	Karlskoga	28,2	28,3
Nora	38,2	37,0	Nora	32,1	27,6
Lindesberg	41,5	41,5	Lindesberg	32,7	34,0

www.kollpalakemedel.se